

הצעה להחלטה

- מ' ח' ל' ט' י' ס' , בהמשך להחלטה מס' 1421 מיום 24 לפברואר 2010, ובהתאם לסעיפים 2 ו-3 לחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995 (להלן - **החוק**):
1. לקבוע כי קטעים 8 ו-1/9 של כביש ארצי לישראל, בקטע שבין מחלף סומך לבין מחלף בית העמק, כפי שהוא מסומן בתכנית מתאר ארצית מס' 31א, כפי שיהיה בתוקף מעת לעת (להלן - קטעים 8 ו-1/9), יהיו כבישי אגרה, למעט קטע הכביש המתלכד עם כביש 70 בין מחלף סומך למחלף אבליים, כמסומן בתשריט הנלווה להחלטה זו.
  2. להנחות את החשב הכללי למנות ועדת מכרזים (להלן - ועדת מכרזים) אשר תערוך ותנהל הליך מכרז פומבי לבחירת בעל הזיכיון אשר יקים ויתפעל את כביש האגרה כמשמעותו בסעיף 1 להלן בהתאם לחוק ולהחלטה זו (להלן - הפרויקט).
  3. הפרויקט יכלול תכנון, מימון, הקמה (לרבות שדרוג כבישים קיימים), תפעול ואחזקה של קטעים 8 ו-1/9. עבודות ההקמה של הפרויקט יכללו, בין היתר, עבודות סלילה, עבודות עפר, מבני דרך, ניקוז, שיקום נופי והקמת יתר המערכות והרכיבים המשלימים הנדרשים. התפעול והאחזקה של הפרויקט יכללו, בין היתר, הפעלת מערכת לגביית אגרה בקטעים 8 ו-1/9, היכן שהוגדר הכביש ככביש אגרה.
  4. המכרז הפומבי למתן זיכיון בקטעים 8 ו-1/9 ככבישי אגרה, יהיה בשני שלבים:
    - א. שלב מיון מוקדם (PQ);
    - ב. שלב מכרז מפורט.
  5. ועדת המכרזים תנהל הליך מיון מוקדם, בו תזמין קבוצות מתמודדים, המעוניינות להשתתף בהליך בחירת בעל הזיכיון.
  6. המיון המוקדם, יבוצע באמצעות תנאי סף שתקבע ועדת המכרזים לבחינת יכולות וכשירויות המתמודדים, בין היתר, בתחומים העיקריים הבאים:
    - א. יכולת פיננסית שתאפשר, לדעת ועדת המכרזים, למתמודדים להעמיד ולגייס את ההון הנדרש ליישם את הפרויקט, בהתחשב בהיקפו הפיננסי.
    - ב. ניסיון מקצועי שיאפשר, לדעת ועדת המכרזים, לבצע את בנייתו והפעלתו של כביש האגרה בהתאם להחלטה זו בהתחשב במרכיביו השונים.
  7. בהליך המיון המוקדם תמיון ועדת המכרזים ותבחר את רשימת המתמודדים שיהיו רשאים להשתתף בשלב השני של המכרז, לבחירת בעל הזיכיון.
  8. בשלב בחירת בעל הזיכיון, ועדת המכרזים תבחר מבין המציעים שיימצאו מתאימים במכרז, את בעל הזיכיון אשר יהיה אחראי, בין היתר, לתכנון, לממן, להקים, להפעיל ולתחזק את קטעים 8 ו-1/9, או כל חלק מהם כפי שיוגדר במסמכי המכרז, ככבישי אגרה למשך תקופת הזיכיון, הכל בהתאם ובכפוף לתנאים שייקבעו בחוזה הזיכיון. עיקרי התנאים של המכרז ואופן ניהולו שייקבעו על ידי ועדת המכרזים לשלב בחירת בעל הזיכיון כפי שיאושרו על ידי השרים הממונים, יובאו לאישור הממשלה.
  9. החלטה זו טעונה אישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

### דברי הסבר

בהחלטת הממשלה מס' 1421 מיום 24.2.10 (נתיבי ישראל – תכנית תחבורה לפיתוח הנגב והגליל תשי"ע – 2010) (להלן – **החלטה 1421**) נקבעו קטעים 3 ו-7 לכביש חוצה ישראל, בקטע שבין מבואות יקנעם לבין מחלף סומך (להלן – **קטעים 3 ו-7**), כפרויקט לביצוע מידי. בנוסף, נקבע בהחלטה האמורה כי חברת חוצה ישראל בע"מ (להלן – **החברה**) תקדם במקביל את התכנון המפורט של כביש חוצה ישראל עד כברי.

בהמשך לאמור לעיל, ובמקביל לביצוע של קטעים 3 ו-7 עד מחלף סומך, קידמה החברה את התכנון הסטטוטורי של המשך הכביש צפונה, ממחלף סומך ועד מחלף ראש הנקרה. ביום 6.2.2018 הורתה המועצה הארצית לתכנון ובנייה (להלן – **המועצה**) על הכנת שלוש תכניות מתאר ארציות ברמה מפורטת לקטעים 8 ו-1/9 במסגרת תכנית מתאר ארצית מס' 31א, המצויה בשלבי אישור במועצה.

מאחר והפרויקט לביצוע קטעים 8 ו-1/9 הינו בהתאם להחלטות וליעדים שהותוו במסגרת החלטה 1421, ובשים לב למורכבותו של ההליך המכריזי לבחירת זכין לצורך יישום הפרויקט בשיתוף המגזר הפרטי, ופרק הזמן הנדרש לכך, מוצע כי במקביל להליך התכנוני, יקודם שלב המיון המוקדם בהליך המכריזי ליישום הפרויקט של קטעים 8 ו-1/9 בשיתוף עם המגזר הפרטי.

#### אישור כבישי אגרה והליך המכרז

בחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995 (להלן – **החוק**) נקבע, כי הממשלה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאית להחליט כי קטעים של כביש חוצה ישראל יהיו כבישי אגרה, שיחתם לגביהם חוזה זיכיון לפי הוראות החוק. כן נקבע כי שר האוצר ושר התחבורה (להלן – **השרים**), באישור הממשלה, יורו על תנאי המכרז ואופן ניהולו.

בהתאם לאמור לעיל, מוצע כי הממשלה תחליט כי קטעים 8 ו-1/9 יהיו כבישי אגרה במקטעים המסומנים בתשריט הנלווה להחלטה, ויכללו בחוזה זיכיון שייחתם עם בעל הזיכיון. לא תיגבה אגרה בגין נסיעת רכב במקטעים המחוויים שדרוג כבישים קיימים, קרי קטע הכביש המתלכד עם כביש 70 בין מחלף סומך למחלף אבליים.

מוצע, כי בשלב ראשון תחליט הממשלה על דרך ניהול המכרז הפומבי בשני שלבים: שלב המיון המוקדם ושלב המכרז, וכן על תנאי שלב המיון המוקדם. מוצע כי המיון המוקדם יבוצע באמצעות בחינת יכולות המתמודדים בשני תחומים עיקריים: יכולת פיננסית וניסיון מקצועי, שיאפשרו את ביצוע ויישום הפרויקט. מוצע כי היקף היכולות והניסיון הנדרש בתחומים שפורטו לעיל, כמו גם תנאים נלווים נוספים, ייקבעו על ידי ועדת המכרזים בהתאם למתחייב מאופיו ומהותו של הפרויקט.

עיקרי התנאים שייקבעו על ידי ועדת המכרזים לשלב בחירת הזכין יובאו לאישור השרים והממשלה עובר להליך המכריזי. ועדת המכרזים תונחה לידיע את המתמודדים בדבר הליכי התכנון המקודמים במקביל ולשמור על הזכות לבטל את הליכי המכרז, ככל שהדבר יידרש לאור החלטות מוסדות התכנון.

יודגש כי הפרויקט נבחן בבדיקת כדאיות כלכלית תחבורתית בהתאם לנוהל המוסכם בין המשרד לבין משרד האוצר, נוהל פר"ת, גרסת 2012, ונמצא כפרויקט כדאי למשק מבחינה כלכלית תחבורתית.

### תקציב

עלות הפרויקט ומקורות המימון לפרויקט, ככל שיהיו, ייקבעו במסגרת תנאי המכרז שיובאו לאישור הממשלה בהתאם לסעיף 3(א) לחוק. לצורך קידום זמינות הקרקע עבור הפרויקט, באמצעות חברת חוצה ישראל, יוקצו 650 מלש"ח למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים בהרשאה להתחייב בשנים 2023 ו-2024. הסכום האמור כלל בחוק התקציב לשנת 2023 ובתכנית התלת שנתית לשנים 2024 עד 2027 בסעיף הפיתוח של משרד התחבורה.

### השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

### עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

### החלטות קודמות של הממשלה בנושא

ההחלטה הינה בהתאם להחלטות והיעדים שהותוו במסגרת החלטת הממשלה מס' 1421 מיום 24 לפברואר 2010 (נתיבי ישראל – תכנית תחבורה לפיתוח הנגב והגליל תש"ע - 2010).

### עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת להחלטה זו.

### סיווגים

סיווג ראשי: ביצועי

תחום פעולה עיקרי: תשתיות וסביבה

מגישים: שר האוצר

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

כ"ה בסיון התשפ"ג  
14 ביוני 2023

## נושא הצעת ההחלטה:

הארכת כביש חוצה ישראל צפונה - קטעים 8 ו-9 / 1.

## תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

סעיף 2 לחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995 (להלן - **החוק**), קובע כי הממשלה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאית להחליט כי קטעים נוספים של כביש ארצי לישראל יהיו כבישי אגרה וכי החלטה זו תפורסם ברשומות.

סעיף 3(א) לחוק קובע כי בעל הזיכיון יהיה חברה הרשומה בישראל, אשר נבחרה מבין המציעים שנמצאו מתאימים במכרז פומבי. עוד נקבע כי שר האוצר, שר התשתיות הלאומיות ושרת התחבורה והבטיחות בדרכים, באישור הממשלה, יורו על תנאי המכרז ואופן ניהולו. יצוין כי סמכויות שר התשתיות הלאומיות ביחס לחוק הועברו לשרת התחבורה והבטיחות בדרכים.

בהחלטת הממשלה מס' 1421 מיום 24 בפברואר 2023 (להלן - **החלטה 1421**) נקבעו קטעים 3 ו-7 לכביש ארצי לישראל בקטע שבין מבואות יקנעם לבין מחלף סומך (להלן - **קטעים 3 ו-7**), כפרויקט לביצוע מידי. בנוסף, נקבע בהחלטה האמורה כי חברת חוצה ישראל בע"מ (להלן - **חברת חוצה ישראל**) תקדם במקביל את התכנון המפורט של כביש ארצי לישראל עד כברי.

בהמשך לאמור לעיל, ובמקביל לביצוע של קטעים 3 ו-7 עד מחלף סומך, קידמה חברת חוצה ישראל את התכנון הסטטוטורי של המשך הכביש צפונה, ממחלף סומך ועד מחלף ראש הנקרה (להלן - **קטעים 8 ו-9/1**).

מוצע כי הממשלה תחליט, בהתאם לסמכותה לפי סעיף 2 לחוק, כי קטעים 8 ו-9/1 יהיו כבישי אגרה ויכללו בחוזה זיכיון שייחתם עם בעל הזיכיון. בהתאם למוצע, המקטעים הכוללים שדרוג כבישים קיימים - קטע הכביש המתלכד עם כביש 70 בין מחלף סומך למחלף אבליים, בהתאם לתשריט המצורף להצעת ההחלטה, לא יהיו כביש אגרה ועל כן לא תיגבה אגרה בגין נסיעת רכב במקטעים אלה.

בנוסף, מוצע כי בשלב ראשון תורה הממשלה לוועדת המכרזים לקיים הליך בשני שלבים: שלב המיון המוקדם ושלב המכרז, וכן על תנאי שלב המיון המוקדם. מוצע כי המיון המוקדם יבוצע באמצעות בחינת יכולות המתמודדים בשני תחומים עיקריים: יכולת פיננסית וניסיון מקצועי, שיאפשרו את ביצוע ויישום הפרויקט. עוד מוצע כי היקף היכולות והניסיון הנדרש בתחומים שפורטו לעיל, כמו גם תנאים נלווים נוספים, ייקבעו על ידי ועדת המכרזים בהתאם למתחייב מאופיו ומהותו של הפרויקט. המיון המוקדם יפורסם לציבור.

תנאי המכרז המוצעים על ידי ועדת המכרזים לבחירת בעל הזיכיון. יובאו לאישור השרים והממשלה  
בטרם היציאה להליך המכרז. ועדת המכרזים תונחה ליידע את המתמודדים בדבר הליכי התכנון  
המקודמים במקביל ולשמור על הזכות לבטל את הליכי המכרז, ככל שהדבר יידרש לאור החלטות  
מוסדות התכנון.

יובהר כי תידרש החלטת ממשלה נוספת בהתאם לסעיף 3(א) לחוק בה יורו השרים על תנאי המכרז  
ואופן ניהולו, לאחר סיום הליך המיון המוקדם.

**קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:**

אין.

**עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

**עמדת היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים –** אין מניעה משפטית לקבלת  
הצעת ההחלטה.

**עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:**

לנוכח כל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת הצעת ההחלטה.

16. 25.02

חיועץ המשפטי של משרד האוצר

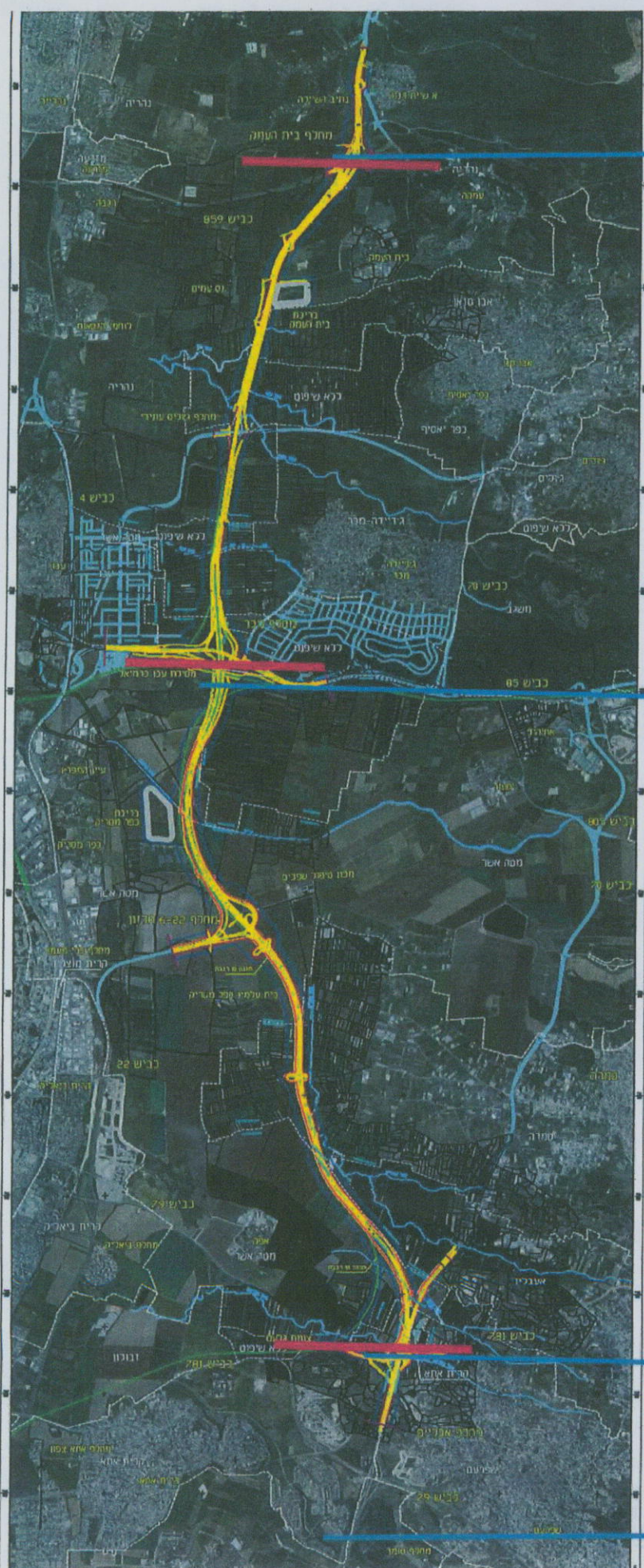
אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם





צפון

מחלף בית העמק

מחלף מאכר

מחלף אבליים

מחלף סומך

קטע 9(1) - קטע אגרה

קטע 8 - קטע אגרה

קטע ללא אגרה